

KWESTIONARIUSZ DO POMIARU UMIĘTNOŚCI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

Nazwa szkoły: .....

Imię i Nazwisko: .....

1. Proszę wskazać tezę (wniosek) poniższego tekstu:

Hrabia pan! zmienni w gustach są ludzie majątni!
Hrabia blondyn! blondyni nie są zbyt namiętni!
A Tadeusz? prostaczek! poczciwy chłopczyzna!
Prawie dziecko! raz pierwszy kochać się zaczyna!
Pilnowany, niełacno zerwie pierwsze związki,
Przy tem dla Telimeny ma już obowiązki,
Mężczyźni, póki młodzi, chociaż w myślach zmienni,
W uczuciach są od dziadów stalsi, bo sumienni.
Długo serce młodzieńca proste i dziewicze
Chowa wdzięczność za pierwsze miłości słodycze!
Ono rozkosz i wita, i żegna z weselem,
Jak skromną ucztę, którą dzielim z przyjacielem.
Tylko stary pjanica, gdy już spali trzewa,
Brzydzi się trunkiem, którym nazbyt się zalewa.
Wszystko to Telimena dokładnie wiedziała,
Bo i rozum, i wielkie doświadczenie miała.

Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz, Księga V*

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

2. Alicja weszła do Lasu Zapomnienia, ale nie zapomniała wszystkiego. Często zapomniała swoje imię, a najczęściej zdarzało jej się zapomnieć, jaki jest dzień tygodnia. Otóż w lesie tym często pojawiali się Lew i Jednorożec. Są to dziwne stworzenia. Lew kłamie w poniedziałki, wtorki i środy, a w pozostałe dni tygodnia mówi prawdę. Jednorożec natomiast kłamie w czwartki, piątki i soboty, lecz w pozostałe dni tygodnia mówi prawdę.

W jakie dni tygodnia Lew może wygłosić zdanie: *Wczoraj kłamałem i jutro znów będę kłamał*. Uzasadnij odpowiedź.

3. Na pewnej wyspie, której mieszkańcy zwani „rycerzami” zawsze mówią prawdę inni zaś, zwani „łotrami” zawsze kłamią, spotykasz trzech tubylców – Arkadiusza, Euzebiusza i Zenona, z których każdy jest rycerzem albo łotrem. Powiemy, że dwaj należą do tego samego typu, jeśli obaj są rycerzami lub obaj są łotrami. Arkadiusz i Euzebiusz wygłaszają następujące zdania:

Arkadiusz: *Euzebiusz jest łotrem*.

Euzebiusz: *Arkadiusz i Zenon należą do tego samego typu*.

Kim jest Zenon?

(a) Rycerzem

(b) Łotrem

(c) Na podstawie zdań wypowiedzianych przez Arkadiusza i Euzebiusza nie można ustalić kim jest Zenon.

Uzasadnij odpowiedź.

4. Oceń, które ze zdań a), b), c), d) są konsekwencjami następujących zdań:

I. Ziemia będzie wkrótce w koniunkcji z Jowiszem lub z Marsem. W najbliższym czasie Ziemia nie będzie w koniunkcji z Marsem.

- (a) Nieprawda, że Ziemia będzie wkrótce w koniunkcji z Jowiszem lub z Marsem.
- (b) W najbliższym czasie Ziemia nie będzie w koniunkcji z Marsem lub będzie w koniunkcji z Merkurem.
- (c) Ziemia będzie wkrótce w koniunkcji z Jowiszem
- (d) Ziemia nie będzie w najbliższym czasie w koniunkcji z Jowiszem.

II. Jeżeli Zenon przeczyta „Zbrodnię i karę”, to będzie błyszczał w towarzystwie, a jeżeli będzie błyszczał w towarzystwie, to zwróci na siebie uwagę Kunegundy.

- (a) Jeżeli Zenon przeczyta „Zbrodnię i karę”, to zwróci na siebie uwagę Kunegundy.
- (b) Jeżeli Zenon nie przeczyta „Zbrodni i kary”, to nie zwróci na siebie uwagi Kunegundy.
- (c) Zenon zwróci na siebie uwagę Kunegundy lub nie zwróci na siebie jej uwagi.
- (d) Jeżeli Zenon nie błyszczy w towarzystwie, to znaczy, że nie przeczytał „Zbrodni i kary”.

III. Jeżeli na ciało nie działa żadna siła lub siły działające równoważą się, to ciało pozostaje w spoczynku, lub porusza się ruchem jednostajnym prostoliniowym.

- (a) Jeżeli ciało nie pozostaje w spoczynku, ale porusza się ruchem przyspieszonym, to działają na nie siły, które się nie równoważą.
- (b) Jeżeli na ciało działają siły, które się nie równoważą, to nie jest tak, że pozostaje ono w spoczynku lub porusza się ruchem jednostajnym prostoliniowym.
- (c) Ciało porusza się lub pozostaje w spoczynku.
- (d) Jeżeli na ciało nie działa żadna siła, to ciało pozostaje w spoczynku.

5. Oceń, czy następujące wnioskowania są poprawne:

I. Jeżeli Słońce góruje nad Zwrotnikiem Raka, to na półkuli południowej dzień jest dłuższy od nocy, a za kołem podbiegunowym północnym panuje noc polarna. Za kołem podbiegunowym północnym panuje dzień polarny, a zatem Słońce nie góruje nad Zwrotnikiem Raka.

II. Jeżeli 46 jest podzielne przez 4, to jest też podzielne przez 6. 46 nie jest podzielne przez 6, a zatem nie jest też podzielne przez 4.

III. Jeśli ciało A działa na ciało B, to ciało B działa na ciało A siłą o tej samej wartości, ale przeciwnie skierowaną. Ciało B nie działa na ciało A, a zatem ciało A nie działa na ciało B.

6. Wskaż przesłanki i wniosek rozumowania i oceń jego poprawność (Platon *Obrona Sokratesa*)

Albo śmierć jest całkowitym unicestwieniem i zmarły człowiek nic nie czuje, albo też śmierć jest zmianą i wędrówką duszy z tego miejsca do następnego. Jeśli zmarły nic nie czuje, wieczność jest jak sen nocny bez marzeń sennych a śmierć jest błogosławieństwem. Jeśli śmierć jest zmianą i wędrówką duszy z jednego miejsca do nowego, i jeśli, jak powiadają, wszyscy zmarli są w tym miejscu, wówczas będziemy tam razem z wielkimi, którzy przed nami odeszli, a śmierć jest błogosławieństwem. Zatem, jeśli, jak powiadają, wszyscy zmarli są razem, śmierć jest błogosławieństwem.

7. Wskaż przesłanki i wniosek w poniższej argumentacji (Anzelm z Canterbury *Proslogion*)

A więc, Panie, który udzielasz zrozumienia wierze, daj mi, bym zrozumiał, na ile to uważasz za wskazane, że jesteś, jak w to wierzymy, i jesteś tym, w co wierzymy. A wierzymy zaiste, że jesteś czymś, ponad co niczego większego nie można pomyśleć. Czy więc nie ma jakiejś takiej natury,

skoro powiedział głupi w swoim sercu: nie ma Boga? Z całą pewnością jednak tenże sam głupiec, gdy słyszy to właśnie, co mówię: „coś, ponad co nic większego nie może być pomyślane”, rozumie to, co słyszy, a to, co rozumie, jest w jego intelekcie, nawet gdyby nie rozumiał, że ono jest. Czymś innym bowiem jest to, że rzecz jest w intelekcie, a czymś innym poznanie tego, że rzecz jest. Kiedy bowiem malarz zastanawia się nad tym, co zamierza dopiero wykonać, to bez wątplenia ma w intelekcie to, czego jeszcze nie zrobił, ale nie poznaje jeszcze, że to jest. Kiedy zaś już namalował, to ma i w intelekcie to, co już wykonał, i poznaje, że to jest. A więc także głupi przekonuje się, że jest przynajmniej w intelekcie coś, ponad co nic większego nie może być pomyślane, ponieważ gdy to słyszy, rozumie, a cokolwiek jest rozumiane, jest w intelekcie. Ale z pewnością to, ponad co nic większego nie może być pomyślane, nie może być jedynie w intelekcie. .. Jeżeli bowiem jest jedynie tylko w intelekcie, to można pomyśleć, że jest także w rzeczywistości, a to jest czymś większym. Jeżeli więc to, ponad co nic większego nie może być pomyślane, jest jedynie tylko w intelekcie, wówczas to samo, ponad co nic większego nie może być pomyślane, jest jednocześnie tym, ponad co coś większego może być pomyślane. Tak jednak z pewnością być nie może. Zatem coś, ponad co nic większego nie może być pomyślane, istnieje bez wątplenia i w intelekcie, i w rzeczywistości.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

